

Kernkwaliteiten van het landschap

Uitbreidingslocatie Putman
Exploitatiemaatschappij, Westervoort

grounds

Kernkwaliteiten van het landschap

Colofon

Opdrachtgever:	Putman Exploitatiemaatschappij B.V.
Kenmerk:	GR0804001
Datum:	8 april 2009
Opgesteld:	Mevr. M. Snaaijer, landschapsarchitect
Gecontroleerd:	Dhr. Th. Gieling, projectmanagement

Uitbreidingslocatie Putman
Exploitatiemaatschappij, Westervoort

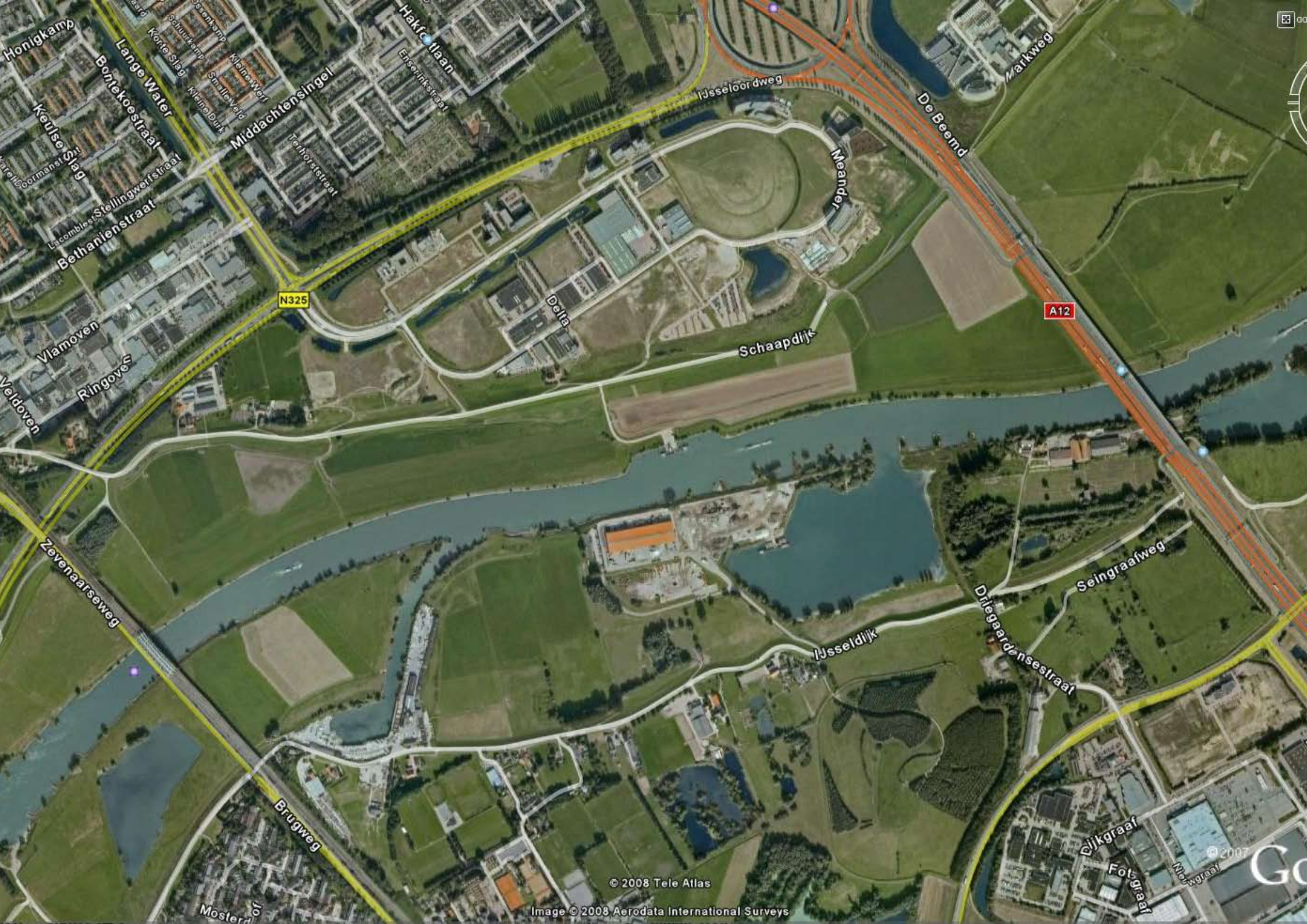
Inhoudsopgave

1	Beleid	3
1.1	Rijksbeleid	3
1.2	Provinciaal beleid	3
1.3	Stadsregio Arnhem-Nijmegen Regionaal Plan	3
1.4	Gemeentelijk beleid	5
1.4.1	Bestemmingsplan IJsselwaard	5
1.4.2	Bestemmingsplan ‘t Stort	7
1.4.3	Landschapsbeleidsplan	7
1.4.4	Natuur en landschap	7
1.4.5	Toekomstvisie Westervoort	9
2	Ruimtelijke en landschappelijke structuur	11
2.1	Historische structuur	11
2.1.1	Periode 1894-1958	11
2.1.2	Periode 1966-1985	13
2.2	Huidige structuur	15
2.2.1	Periode 1990-2007	15
2.3	Conclusie	15
3	Huidige kwaliteiten	17
3.1	Landschap en cultuurhistorie	17
3.2	Landschap en bedrijfseconomische ontwikkelingen	17
4	Hoe om te gaan met de kernkwaliteiten van het landschap?	19
4.1	Landschappelijke dragers	19
4.2	Aard, vorm en grootte nieuwe uitbreidingen	21
4.2.1	Buitendijks	21
4.2.2	Binnendijks	21
4.3	Conclusie	23

Bijlage

Brief Stadsregio, de provincie, de gemeente en RWS

Tekeningen van de uitbreidingen binnendijks en buitendijks

© 2008 Tele Atlas

Image © 2008 Aerodata International Surveys

© 2007

Go

Inleiding

De locatie van Putman Exploitatiemaatschappij B.V. aan de IJsseldijk 3-7 te Westervoort richt zich op recyclingactiviteiten voor bouw- en sloopafval. De doelstelling van de exploitatiemaatschappij Putman B.V is om haar activiteiten, bij deze hoofdvesting in het gebied, uit te breiden.

De terreinuitbreiding vindt zowel binnendijs als buitendijs plaats en heeft binnendijs een omvang van ca. 3 hectare en buitendijs een omvang van ca. 1 hectare. Het gebied binnendijs zal worden gebruikt voor het realiseren van kantoorbebouwing, een garage, stallingsmogelijkheden van materieel en voor de opslag van diverse, tijdelijke gronddepots. Het terrein buitendijs zal vergroot worden voor het creëren van een extra laad- en losvoorziening voor het uitbreiden van de overslagactiviteiten en het maken van ruimte voor voorraadbuffers.

Om de gewenste uitbreidingen mogelijk te maken (binnen- en buitendijs) dienen er noodzakelijke procedures gevolgd te worden op het gebied van Ruimtelijke Ordening.

T.b.v. hiervan dienen de door de Stadsregio, de provincie, de gemeente en RWS opgestelde vragen (Brief d.d 20 juni 2008) beantwoord te worden. Dit beknopte document gaat in op de 3e vraag: "Hoe wordt omgegaan met (de kernkwaliteiten van) het waardevolle landschap?" en brengt in beeld wat de landschappelijke kwaliteiten zijn van het gebied waarin het terrein van Putman B.V. ligt en uitgebreid wordt.

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk wordt kort het beleid op verschillende overheidsniveaus bekeken, zodat duidelijk wordt binnen welke kaders de uitbreidingen plaatsvinden.

In hoofdstuk twee wordt, middels historische kaarten de opbouw van het gebied in beeld gebracht. Hier wordt al duidelijk wat de karakteristieken van het gebied zijn.

Vervolgens worden in hoofdstuk drie de huidige kwaliteiten nog eens benoemd.

Tenslotte wordt in het laatste hoofdstuk beschreven hoe om te gaan met de (kern)kwaliteiten van het landschap.

Ponton aan het water

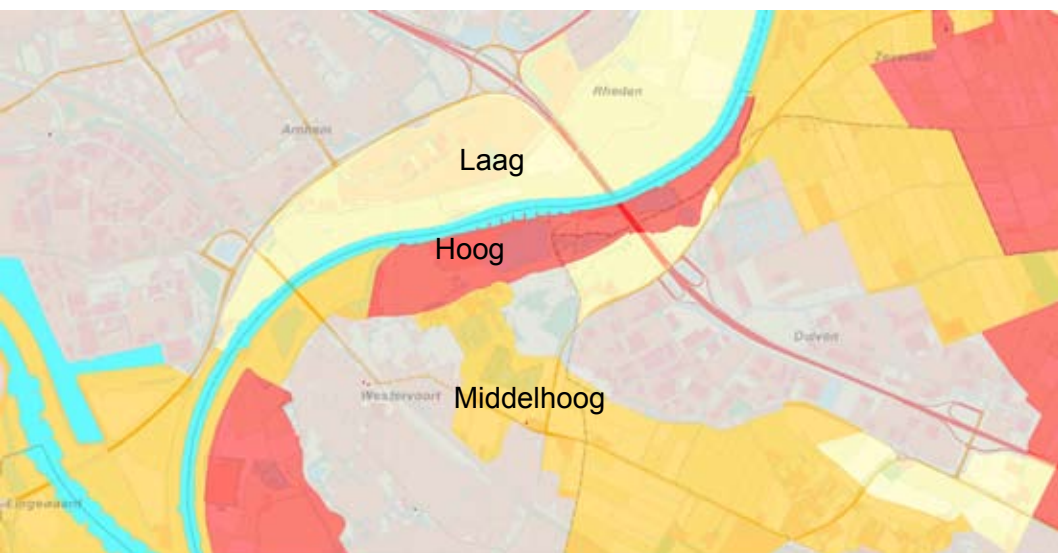
Weegbrug en hal op buitendijs terrein

Provinciaal gebiedsplan natuur en landschap

EHS kernkwaliteit

Provinciaal cultuurhistorische waarden
(Waardering historische geografie)

Provinciaal ecologische hoofdstructuur

1 **Beleid**

Naast de bestaande ruimtelijke structuur, die verder in dit document aan de orde komt, zijn er op verschillende overheidsniveaus bestemmingen en kaders aangegeven wat er in dit gebied wel en niet mag.

In dit gedeelte wordt kort per overheidsniveau de mogelijkheden en beperkingen beschreven die in de Rijksnota, verschillende gemeentelijke en provinciale beleidsnota's staan vermeld.

1.1 **Rijksbeleid**

“Ruimte voor de rivier”

De doelstelling van deze beleidslijn is meer ruimte voor de rivier, de duurzame bescherming van mens en dier tegen overstroming bij hoogwater en het beperken van materiële schade.

De beleidslijn is van belang voor ontwikkelingen op het terrein van Putman B.V. en omgeving, omdat de beleidslijn alle veranderingen in het winterbed van de IJssel (en uiterwaarden) verbiedt, als die verandering inhouden dat daardoor de doorstroming en/of waterbergingscapaciteit blijvend zouden verslechteren.

Ingrepen ten behoeve van ‘activiteiten die onlosmakelijk gebonden zijn aan het winterbed van de rivier’ zijn op grond van de beleidslijn toegestaan, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- de situering en uitvoering van de ingreep zijn zodanig, dat de waterstandsverhoging en de belemmering voor de toekomstige verlaging, zo gering mogelijk zijn, en;
- er sprake is van duurzame compensatie van resterende waterstandsverhogende effecten, en;
- er een beschermingsniveau is van 1:1250 voor potentiële schadegevallen.

Voor de ‘overige activiteiten’ geldt dat ingrepen in het winterbed niet zijn toegestaan, tenzij wordt aangetoond dat:

- sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang, en;
- de activiteit niet redelijkerwijs buiten het winterbed gerealiseerd kan worden, en;
- de activiteit op de locatie geen feitelijke belemmering vormt om in de toekomst de afvoercapaciteit te vergroten.

1.2 **Provinciaal beleid**

Streekplan (2005)

Het plangebied maakt onderdeel uit van de IJsseluiterwaarden, maar maakt geen onderdeel uit van een Nationaal Landschap. De uiterwaarden ten noorden van het plangebied, aan de overzijde van de IJssel, behoren tot het Nationaal Landschap Veluwe.

Op de beleidskaart Ruimtelijke structuur van het Streekplan Gelderland is het plangebied van Putman aangegeven als ‘(Inter) nationaal Stedelijk netwerk KAN met bebouwd gebied 2000’. Het binnendijkse deel van het plan is aangewezen als ‘multifunctioneel platteland’ en het buitendijkse deel als ‘EHS-verweving’ (Ecologische Hoofdstructuur). De uiterwaarden behoren tot het verwevingsgebied van de EHS en het open water tot EHS Natuur.

De uiterwaarden van het plangebied hebben wel enkele kernkwaliteiten die voor de IJssel zijn beschreven in het Streekplan. Zo is er dwars op de rivier de opeenvolging van dijk, iets hoger gelegen grasland, lager grasland met veel microrelief en de rivier.

In de lengterichting verandert het karakter van het landschap diverse malen.

In het gedeelte van het plangebied is de ligging aan de hoge Veluwezoom en de stad Arnhem karakteristiek. Ook is aangegeven dat de uiterwaarden een hoge landschappelijke waarde hebben en dat de dijk een historisch lijnelement is.

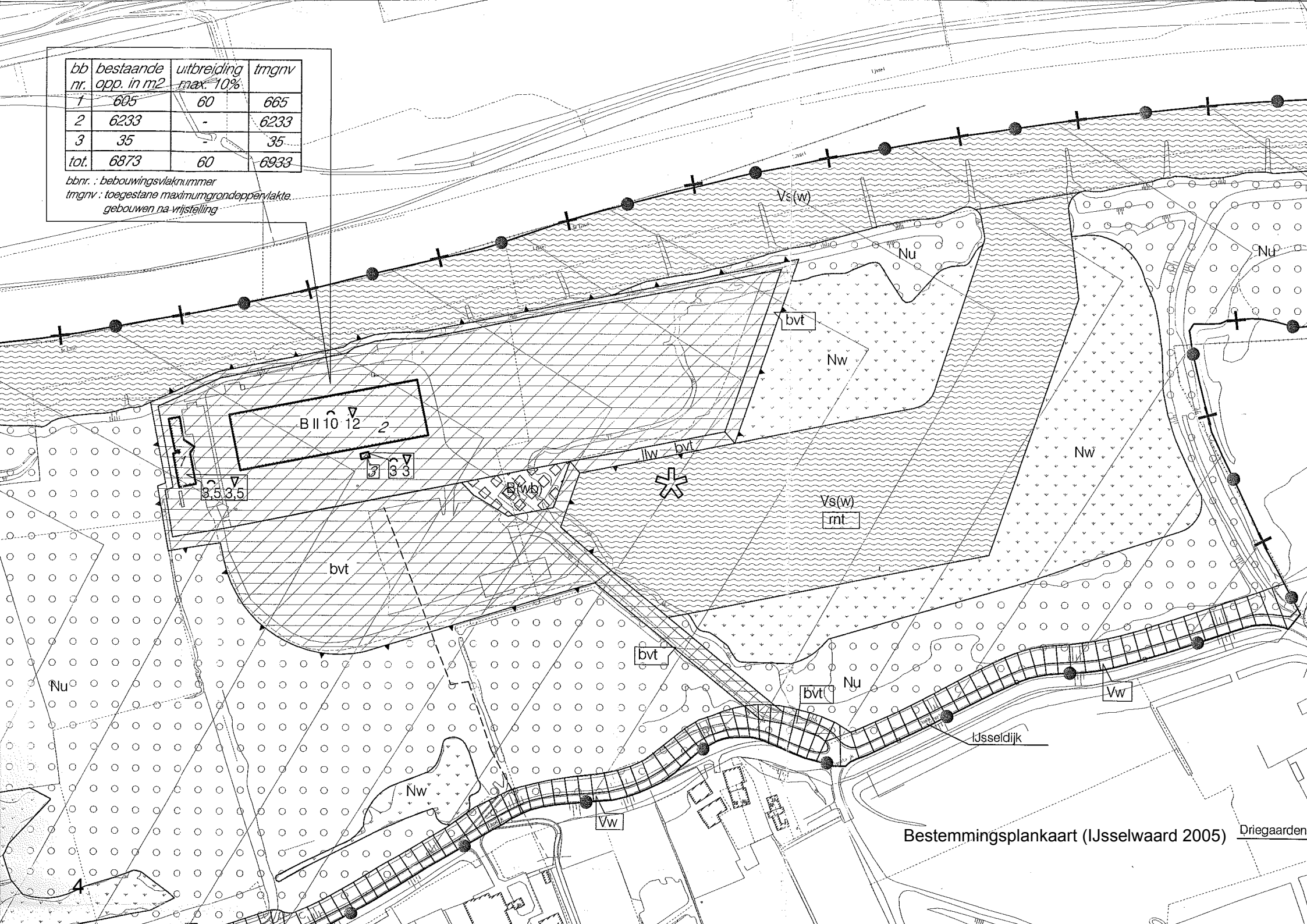
1.3 **Stadsregio Arnhem-Nijmegen Regionaal Plan (2005-2020)**

Uitbreidingen van bedrijventerreinen vinden vooral plaats aansluitend aan bestaand stedelijk gebied of aan bestaande bedrijventerreinen. In de A12-zone wordt extra ruimtevraag geacommodeerd ten noorden van Centerpoort (ca. 15 hectare, Seingraaf). Dit nieuwe bedrijventerrein komt te liggen aan de oostzijde van de Driegaardensestraat.

bb nr.	bestaande opp. in m ²	uitbreiding max. 10%	tmgnv
1	605	60	665
2	6233	-	6233
3	35	-	35
tot.	6873	60	6933

bbnr. : bebouwingsvlaknummer

tmgnv : toegestane maximumgrondeppervlakte
gebouwen na vrijstelling

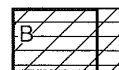
1.4 Gemeentelijk beleid

1.4.1 Bestemmingsplan IJsselwaard (2005)

De gronden van het huidige bedrijventerrein Putman B.V. zijn bestemd in het bestemmingsplan 'IJsselwaard', vastgesteld 23 mei 2005 en goedgekeurd op 29 november 2005.

Op de plankaart is de locatie Putman aangegeven als "Bedrijfsdoeleinden met bijbehorende erven" in een gezoneerd terrein, ook is in het water een drijvende laad- en losvoorziening toegestaan en daarnaast een laad- en loswal. Er is een bouwvlak aangegeven waarbinnen de bebouwing is toegestaan. Daarbuiten is de grond bestemd als "bebouwingsvrij terrein".

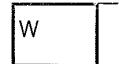
BESTEMMINGEN

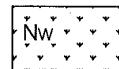
Bedrijfsdoeleinden,
met bijbehorende erven

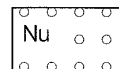
Bedrijfsdoeleinden, voorlopig
bestemd als weegbrug c.a.

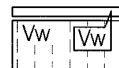
Woondoeleinden,
met bijbehorende erven

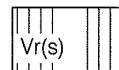
Water en oeverstroken met natuurwaarde

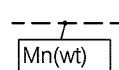
Uiterwaarden

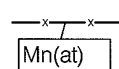
Verkeersdoeleinden

Spoorwegdoeleinden

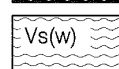
Hoofdwatertransportleiding

Aardgastransportleiding

Water

Waterweg

Waterstaatsdoeleinden

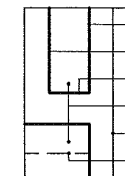

Waterkering

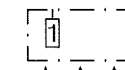
AANDUIDINGEN

bestaande bebouwing, kadastrale en
topografische gegevens

voorgevelbouw
achtergevelbouw
zijgevelbouw
bebouwingsvlak
bestemmingsgrens
grens maatvoering gebouwen

zonegrens industrielawaai

grens gezoneerd terrein

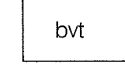
cultuurhistorische waarde

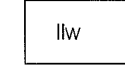
kunstwerk

bijzondere objecten categorie I niet toegestaan

bebouwingsvrij terrein

laad- en loswal

drijvende laad- en losvoorziening
toegestaan

II

bestemmingsvlaknummer

recreatie niet toegestaan

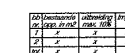
maximumhoogte in meters

maximumgoothoogte in meters

maximumhoogte brug

toegestane maximumgrond-
oppervlakte gebouwen

----- waterleiding

Legenda

Bestemmingsplankaart (IJsselwaard 2005)

GEMEENTE ARNHEM

IJssel

Lathumsedijk

IJsseldijk

Driegaardensestraat

Brouwerslaan

GEMEENTE WESTERVOORT

Rivierweg

Bestemmingskaart
Landschap en Natuurontwikkeling (IJsselwaard 2005)

1.4.2 Bestemmingsplan “t Stort” (1988)

Voor het plangebied binnendijs is het bestemmingsplan “t Stort 1988” vigerend. Na 1 januari 1990 is voor het noordoostelijk deel alleen de bestemming ‘Groenvoorzieningen’ vigerend. Het gebruik van het gebied als vuilstortplaats is toen dan ook beëindigd.

Het bestemmingsplan is verouderd. De agrarische functie van belangrijke delen van het daartoe bestemde gebied zijn niet meer aanwezig, en ligt ook niet in de bedoeling deze te herstellen. Dit geldt onder meer voor de plassen (voormalige kleiputten van Putman B.V.) en voor de bebouwing aan de Driegaardensestraat, die reeds in bezit is van Putman B.V.

Voor dit gebied geldt dat onder meer het Landschapsbeleidsplan als ‘richtinggevend ontwikkelingsplan’ door de gemeenteraad is vastgesteld en een van de uitgangspunten gaat vormen voor de ruimtelijke opbouw van het gebied.

1.4.3 Landschapsbeleidsplan (1994)

Het huidige plangebied valt in de volgende deelgebieden van het Landschapsbeleidsplan:

- a) het dijklandschap langs de Rijn en de IJssel.
- b) het rivieren- en uiterwaardenlandschap tussen de IJsselbruggen van de A12 en de Brugweg/spoorlijn, en in en rond de Hondsbroeksche Pleij.

Voor het dijklandschap is het doel: behoud en versterking van met name de cultuurhistorische waarden. De dijk wordt beschouwd als cultuurhistorisch monument, uiteraard met waterstaatkundige randvoorwaarden.

Voor deelgebied b is gekozen voor een ‘landschappelijke aankleding van de uiterwaarden tussen de bruggen’, en voor “behoud en versterking van het dijklandschap”.

Maatregelen die moeten worden genomen zijn:

- inpassing en aankleding van de bedrijventerreinen
- Dijkvoet begeleidend beplanting (solitaire bomen, bosjes) om de dijk meer gewicht te geven ten opzichte van de versnippering in het gebied en als inpassing van bedrijven ‘op afstand’.

Knelpunten moeten worden aangepakt :

- het te dicht op de dijk kruipen van nieuwbouw. Aanpak door inpassing met beplanting. Dit geldt in wisselende mate voor de gehele dijk.

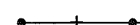
- vormgeving op- en afritten (dijkstoepen) en dijkbebouwing moet in overeenstemming zijn met cultuurhistorische karakteristiek en schaal.
- ook het beplantingsassortiment moet afgestemd zijn.

1.4.4 Natuur en landschap

De bestemmingskaart Landschap en Natuurontwikkeling (zie blz. 6) is deels gebaseerd op het landschapsbeleidsplan en laat zien welke landschappelijke en natuurlijke ontwikkelingen gewenst zijn. Deze bestemmingsplankaart is hiernaast weergegeven en maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan IJsselwaard.

Legenda

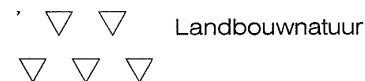
Landschap en Natuurontwikkeling (IJsselwaard 2005)

- Plangrens
- Plangrens tevens gemeentegrens

AANWIJZINGEN VOLGENS ARTIKEL 1 VAN DE VOORSCHRIFTEN ("BESCHRIJVING IN HOOFDLIJNEN")

Riviernatuur

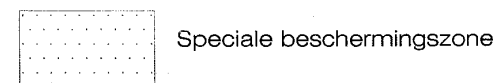
Landbouwnatuur

Dijk

Dijkvoet begeleidend beplanting

Speciale beschermingszone

1.4.5 Toekomstvisie Westervoort op weg naar 2026

In de toekomstvisie Westervoort op weg naar 2026 zijn een aantal centrale pijlers opgesteld die zorgen voor een kwalitatieve versterking van de totale leef- en woonomgeving. Door de unieke ligging en voorzieningen in de directe omgeving heeft Westervoort een prima uitgangspunt om de vele kansen voor de toekomst te grijpen. Daarop richt de Toekomstvisie 2026 zich. Daarmee is de Toekomstvisie tevens de grondslag voor de structuurvisie, waarin het ruimtelijk beleid van de gemeente zal worden vastgelegd. Hieronder zijn een aantal van de centrale pijlers die betrekking hebben op de locatie en de directe omgeving van Putman Exploitiemaatschappij aangegeven.

Pijlers voor Westervoort-Noord

- ♦ ontwikkeling van Westervoort-Noord met de nadruk op natuur, landschappelijke en cultuurhistorische waarden, recreatie en beperkte woningbouw.
- ♦ de blik van het dorp naar buiten richten (op de rivieren), met realisatie van concrete 'rivierbeleving';
- ♦ voor iedereen bruikbare, toegankelijke en bereikbare voorzieningen;
- ♦ natuurontwikkeling in Westervoort, kansen die vooralsnog niet worden benut in bijv. Westervoort Noord (voormalige stortplaats en gebied daartegenaan);

Voor een kwalitatief gezonde ontwikkeling van Westervoort kunnen delen van het gebied Westervoort-Noord gebruikt worden.

De volgende uitgangspunten zijn hierin leidend:

1. natuur en recreëren staan voorop in dit gebied;
2. beperkte, gevarieerde woningbouw die verdunnend uitloopt naar de voormalige stortplaats wordt mogelijk gemaakt; de (lint)bebouwing langs de Hamersestraat wordt afgerond;
3. Op korte termijn (1 jaar) wordt onderzocht of verplaatsing van (een deel van) de sportvelden een reële optie is. Zo niet, dan blijven ze op de huidige locatie;
4. Ontwikkeling van woningbouw langs de IJsseldijk en in de uiterwaarden is niet aan de orde vanwege de bestaande bedrijvigheid en het instandhouden van de dijkstructuur. Heroverweging van dit punt zal plaatsvinden als er bedrijven vertrekken.

Westervoort wil ook profiteren van nabijheid van de Rijn en IJssel.

Voor Westervoort-Noord is onderstaande aanpak opgezet.

In de eerste plaats zal een Masterplan of Structuurvisie de mogelijkheden, kansen en belemmeringen in het gebied in kaart moeten brengen.

Deze toekomstvisie wijst eerst en vooral een richting voor de ontwikkeling aan. Die richting luidt: een parkachtige ontwikkeling waar in eerste instantie de nadruk ligt op natuur, landschappelijke en cultuurhistorische waarden en recreatie. Daarbij wordt beperkte woningbouw toegestaan.

Belangrijke elementen bij de ontwikkeling zijn:

- het openbaar toegankelijk maken van de voormalige stortplaats voor natuurbeleving en outdooractiviteiten;
- de bestaande waterplassen optimaal integreren;
- de lintbebouwing langs de Hamersestraat doorzetten en beperkte, gevarieerde woningbouw verdunnend richting de voormalige stortplaats;
- Hamersestraat en Dorpstraat verkeersluw maken door het weren van regionaal verkeer;
- De ontwikkeling van een openbaar toegankelijk (plezier)haventje.

Groen in Westervoort-Noord

Groengebieden moeten toegankelijker worden waarbij gebieden met hoge natuurwaarden ontzien worden. Een samenhangende structuur van natuurgebieden als een structuur van toegankelijk en recreatief groen wordt ontwikkeld. Deze beide structuren zijn leidend bij toekomstige ontwikkelingen.

Verder omvat het project:

- Natuur- en landschapsontwikkeling.
- Vergroting van de recreatieve mogelijkheden.
- Compensatie van woningbouw op basis van ruimtelijke kwaliteit.
- Verplaatsing van het aanwezige groenrecyclingsbedrijf naar Duiven.

De gemeente wil ook beter toegankelijke waarden langs de IJssel, deels in het kader van de ontwikkeling zoals beoogd in Westervoort-Noord.

Daarin zal onder andere een groene 'long' van het Horsterpark naar beide rivieren worden opgenomen.

De voormalige stortplaats

In het thema 'Westervoort komt over de Hamersestraat' geeft de Toekomstvisie al aan hoe in hoofdlijnen de ontwikkeling van de voormalige stortplaats wordt gezien. De voormalige stortplaats wordt in de ontwikkeling van Westervoort-Noord geïntegreerd. De gemeente beoogt een 'zachte' recreatieve bestemming en dus openbare toegankelijkheid. Uiteindelijk gaat hij onderdeel uitmaken van een omgeving waarin natuur, recreëren en wonen op evenwichtige wijze zijn gecombineerd.

1894

1921

1931

Enkele afgravingen buitendijks

Toename aantal afgravingen buitendijks
Boomgaarden binnendijks

2 Ruimtelijke en landschappelijke structuur

Bewoning en meanderende rivieren hebben in het landschap gezorgd voor een complex aan rivierafzettingen en bewoninglagen (gelaagd landschap).

Al duizenden jaren biedt het rivierengebied ruimte voor bewoning, maar vormt het ook een grote bedreiging (strijd en leven met het water). Vanaf de Romeinse tijd speelden de grote rivieren ook een belangrijke rol in de internationale handel ((inter)nationaal netwerk).

Klei, zand en grind zijn massaal afgegraven om te gebruiken als grondstof en voor de bouw (bouwmarkt). Meermaals vormde het gebied ook een grens, zoals in de Romeinse tijd en tijdens de Tweede Wereldoorlog (grens en front).

2.1 Historische structuur

De opbouw van het landschap op de projectlocatie is op deze en en volgende bladzijden in een aantal historische kaarten weergegeven. De kaarten laten zien wat er in de loop van de tijd aan het landschap is toegevoegd en verdwenen.

2.1.1 Periode 1894-1958

Hiernaast wordt kort de ontwikkeling voor de periode 1894-1958 in beeld gebracht.

Deze periode laat zien dat er nabij de locatie van Putman B.V. enkele afgravingen hebben plaatsgevonden ten behoeve van de aangrenzende (oostelijk gelegen) steenfabriek Korevaar. In de daarop volgende periode tot en met 1958 neem het aantal afgravingen zowel buitendijks als binnendijks toe. De afgravingen binnendijks worden middels twee wegen vanaf de dijk ontsloten. De eerdere afgravingen buitendijks zijn grotendeels verland en de begroeiing is toegenomen. Op de kaart van 1931 is te zien dat het aantal boomgaarden direct achter de dijk en op de hoger gelegen gronden in aantal toeneemt. In de periode erna, tot 1958, wordt een bestaande boomgaard uitgebreid en komen er twee nieuwe boomgaarden bij. Ook krijgt de steenfabriek (locatie Putman) een tweede ontsluiting vanaf de IJsseldijk.

Afgravingen binnendijks
tweede ontsluiting buitendijks
nieuwe boomgaarden binnendijks

1958

1966

Toename afgravingen buiten- en binnendijs
Toename grootte van de afgravingen
Verdwijnen enkele boomgaarden

1972

Extra weg naar afgravingen
Kleine toename afgravingen binnendijs
Opslag van stenen neemt af

1977

Kleine aanvullende afgravingen binnendijs
Dempen grote plas binnendijs
Verdwijnen wegen naar afgravingen
Twee plassen buitendijs bijna tot 1 plas geworden
Opslag van stenen verdwenen

In de periode vanaf 1958 tot 1966 neemt het aantal afgravingen buitendijks en binnendijks in grote oppervlaktes toe. Een aantal boomgaarden binnendijks verdwijnt. Ook in de volgende periode tot 1972 verdwijnt er nog een enkele boomgaard. De bestaande afgravingen binnendijks nemen nog iets toe en er is een extra weg voor deze afgravingen aangelegd. Buitendijks neemt op het terrein van de steenfabriek (locatie Putman) de opslag van stenen af. In 1977 zijn er binnendijks nog kleine aanvullende afgravingen zichtbaar, maar de grootste plas wordt gedempt en in gebruik genomen als stortplaats. De wegen die naar de voormalige afgravingen liepen zijn verdwenen. Buitendijks is te zien dat de twee plassen bijna een plas vormen en dat de begroeiing rondom dit water hier en daar wat toeneemt. De opslag van stenen op het terrein van de voormalige steenfabriek is geheel verdwenen. Elf jaar later (1985) is te zien dat de afgravingen binnendijks weer toenemen en dat de stortplaats als het ware verder 'groeit'. Op de grens van de stortplaats en de weg is ter afscherming beplanting aangebracht. Ten westen van de stortplaats tegen de kern van Westervoort zijn sportvelden gerealiseerd die ook begrenst zijn met beplanting. Buitendijks groeien de twee grote plassen nog meer naar elkaar toe.

1985

1990

1995

2007

Verder ophogen stortplaats
 Buitendijks is een grote plas ontstaan
 Plassen grenzend aan de stortplaats gedempt
 Een extra afgraving binnendijks
 Steenfabriek ten oosten niet meer in bedrijf

Verdwijnen pad
 Einde aan de ophoging van de stortplaats

Bossages op de stortplaats

2.2 Huidige structuur

2.2.1 Periode 1990-2007

In deze periode is de stortplaats verder opgehoogd. Er komt een weg op te liggen en er zijn bossages op geplant. Buitendijks zijn de twee plassen tot een plas geworden. Binnendijks zijn de plassen grenzend aan de stortplaats gedempt en is erop enige afstand een nieuwe afgraving gekomen. De randen van de plassen zijn inmiddels begroeid. Duidelijk is ook dat de steenfabriek ten oosten van de locatie van Putman niet meer als zodanig in bedrijf is.

2.3 Conclusie

Het projectgebied is een 'industriële' landschap, gemaakt ten behoeve van de steenindustrie en later de stortplaats. De meest historisch herkenbare structuur is de IJsseldijk. Daarnaast zijn er nog het wegenpatroon (Driegaardensestraat en halfverharde paden), de bebouwing langs de dijk en het 'dal' van de Seingraaf tussen de stortplaats en de dijk, die nog aanwezig zijn.

Historische structuur in huidige situatie

2007

Seingraaf

dijkvoet buitendijks
contrast open-dicht

'dal' van de Seingraaf
(tussen stortplaats en dijk)

Seingraaf

afgravingsplas buitendijks

3 Huidige kwaliteiten

De huidige kwaliteiten van het landschap op deze locatie zijn niet alleen ontstaan door de werking van de rivier maar vooral ook door de ontwikkelingen rondom de voormalige steenfabrieken en de exploitatiemaatschappij van Putman B.V..

De ruimtelijke kwaliteiten zijn dan ook te onderscheiden in kwaliteiten ontstaan door de cultuurhistorie en kwaliteiten ontstaan door de bedrijfseconomische ontwikkelingen.

3.1 Landschap en cultuurhistorie

Vanuit de cultuurhistorie zijn er nog enkele landschappelijke elementen en landschappelijke dragers terug te vinden. Zo ligt de IJsseldijk er nog onveranderd bij en loopt de Seingraaf vrijwel onaangestast als kleine sloot door het landschap. Ook een klein gedeelte van de bebouwing langs De IJsseldijk is ontstaan vanuit de cultuurhistorie. Het betreft hier voormalige agrarische bebouwing. Daarnaast geeft de enkele bewaard gebleven boomgaard nog aan wat gedeeltelijk het agrarische gebruik binnendijs is geweest. Buitendijs zijn er de steenfabrieken en de grote plas die iets vertellen over het voormalig gebruik van het gebied.

3.2 Landschap en bedrijfseconomische ontwikkelingen

De ontgravingen en het weer dempen van de hierdoor ontstane plassen uit de laatste 40 jaar van de vorige eeuw hebben het landschap grotendeels getransformeerd tot het huidige beeld. Ook het opwerpen van de stortplaats en het beplanten hiervan heeft een bijdrage geleverd aan het huidige beeld. Deze werkzaamheden zijn alle gerelateerd aan bedrijfseconomische ontwikkelingen; Doordat er voldoende grondstoffen in de ondergrond zaten werd er meer en meer afgegraven om meer stenen te produceren. Een landschap met contrasten, hoog en laag, droog en nat, open en meer gesloten, is daarvan het gevolg.

Kortom:

Het landschap heeft door de decennia heen gereageerd op de bedrijfseconomische ontwikkelingen die gerelateerd zijn geweest aan het rivierengebied. Daarbij is de historische structuur (blz. 15) grotendeels in tact gebleven en zijn er nieuwe structuren bij gekomen.

stortplaats westzijde

onverharde paden naar plassen

afgravingsplas binnendijs

4 Hoe om te gaan met de kernkwaliteiten van het landschap?

4.1 Landschappelijke dragers

Door alle ontwikkelingen zijn er landschappelijke contrasten ontstaan: droog en nat, hoog en laag, open en dicht, oude historische dragers en nieuwe dragers.

Ook zijn er vanaf de voormalige stortplaatsen verschillende zichten op de omgeving. Deze zichtlijnen plaatsen de locatie in een bredere context. De locatie is niet alleen gelegen aan de rivier bij het dorp Westervoort, maar behoort ook toe aan het landschap tussen de twee stuwwallen van Arnhem en Nijmegen. Het ligt aan de A12 en het ligt tegenover het moderne kantorenpark IJsseloord II. Dit kantorenpark richt zich ook op de IJssel en de A12 en wordt net als de locatie van Putman gekenmerkt door een voormalige stortplaats.

De hierboven genoemde contrasten zijn wel altijd ontstaan doordat er een relatie is geweest tussen het gebruik en het beeld van het landschap. De kernkwaliteiten zijn gedurende de ontwikkelingen altijd in meer of mindere mate zichtbaar en soms ook nog leesbaar gebleven. Deze kernkwaliteiten dragen in de huidige situatie nog steeds het landschap en zullen bij nieuwe ontwikkelingen nog steeds leesbaar moeten blijven. Deze zogenoemde landschappelijke dragers geven structuur en richting aan nieuwe ontwikkelingen.

De landschappelijke dragers zijn de IJsseldijk, de afgravingsplassen binnen- en buitendijks, de voormalige stortplaats, het 'dal' van de Seingraaf en de door de ontwikkelingen ontstane zichtlijnen.

De voorhande zijnde ontwikkelingen bij Putman exploitatie-maatschappij B.V. moeten passen binnen het kader dat gevormd wordt door de landschappelijke dragers.

Zicht op IJsseloord II,
voormalige stortplaats en stuwwal

Afgravingsplas buitendijks en
voormalige stortplaats

4.2 Aard, vorm en grootte nieuwe uitbreidingen

Hiernaast is weergegeven wat (in vlakken) de nieuwe uitbreidingen zijn. De ingetekende vlakken van deze uitbreidingen zijn overgenomen van de aangeleverde tekeningen door Putman B.V. (zie bijlage)

4.2.1 Buitendijks

De uitbreidingen buitendijks bestaan voornamelijk uit extra overslagmogelijkheden voor grondstoffen, granulaten en puin, een extra laad- en lospunt voor schepen, een verlaging van een stuk terrein t.b.v. de invaart en het baggeren van de invaart.

In beeld verandert er weinig. De plas zal iets kleiner worden, maar het aanzicht van het terrein blijft ongewijzigd. Daarnaast wordt er een gedeelte van het terrein verlaagd en opnieuw ingeplant waardoor zowel water als groen op deze plek de ruimte krijgen.

4.2.2 Binnendijks

De uitbreidingen binnendijks bestaan naast tijdelijke opslagplaatsen voor grond, bouw- en sloopafval bij hoogwater uit een stalling voor vrachtwagens, een opslagplaats voor materieel en een kantoor en garage.

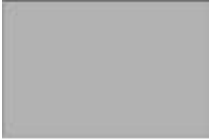
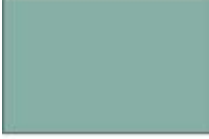
Een gedeelte van de uitbreidingen zal aan de voet van de voormalige stortplaats ruimtelijk meer in het oog gaan springen, dan buitendijks het geval is. Dit komt enerzijds omdat dit gebied vanaf de IJsseldijk meer zichtbaar is en anderzijds omdat er weinig bestaande elementen zijn waar de nieuwe uitbreidingen op aan kunnen sluiten. de huidige boerderij met bijgebouwen wordt ten behoeve van de nieuwe ontwikkelingen gesloopt.

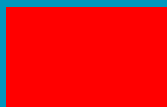
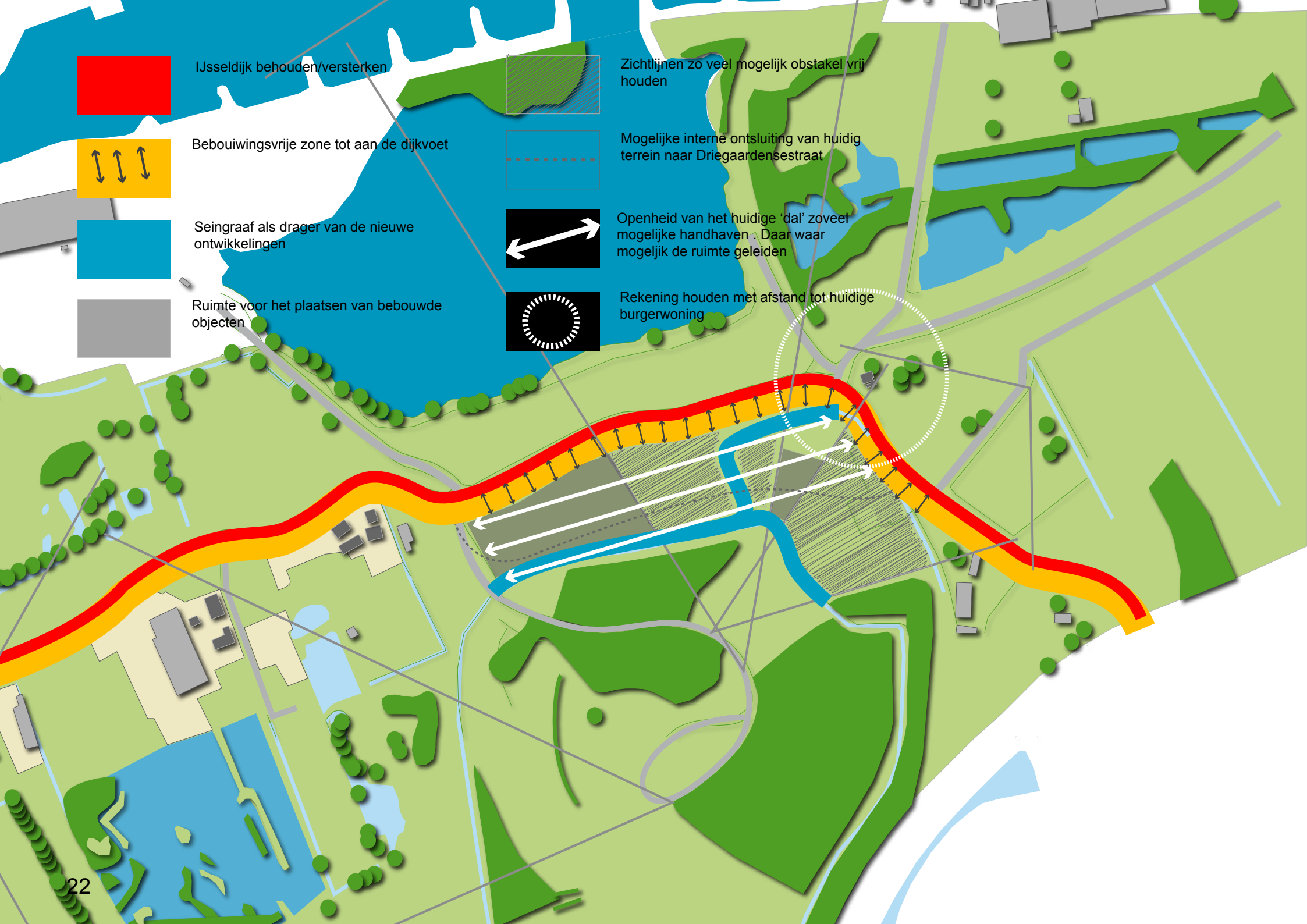
Kortom: hier worden nieuwe elementen in een landschap geplaatst, waarvan de kernkwaliteiten nu nog zichtbaar zijn.

Deze kernkwaliteiten vormen de basis hoe om te gaan met de inpassing van de nieuwe ruimtelijke eenheden. *Dit betekent ook dat de hiernaast ingetekende eenheden anders gesitueerd of vormgegeven moeten worden.*

Het kader voor het plaatsen van nieuwe elementen wordt gevormd door de historische structuur en de huidige kwaliteiten.

Dit zijn nogmaals: De IJsseldijk, het dal van de Seingraaf, de Seingraaf, de voormalige stortplaats, de afstand tot de dijkvoet, de bebouwingskorrel en de zichtlijnen.

	Bestaande bebouwing
	Te verwijderen bebouwing
	Nieuwe bebouwing
	Bestaande overslagplaatsen
	Nieuwe overslagplaatsen/ tijdelijke opslagplaatsen
	Verlagen terrein
	Uitbreiding

IJsseldijk behouden/versterken

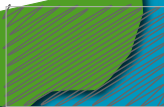
Bebouwingsvrije zone tot aan de dijkvoet

Seingraaf als drager van de nieuwe ontwikkelingen

Ruimte voor het plaatsen van bebouwde objecten

Zichtlijnen zo veel mogelijk obstakel vrij houden

Mogelijke interne ontsluiting van huidig terrein naar Driegaardensestraat

Openheid van het huidige 'dal' zoveel mogelijk handhaven. Daar waar mogelijk de ruimte geleiden

Rekening houden met afstand tot huidige burgerwoning

4.3 Conclusie

Voor het grootste gedeelte zal het betekenen dat de nieuwe ontwikkelingen ingepast dienen te worden in het landschap. Het landschap vormt hierbij de basis. Daarnaast moet het, gezien de historie van het gebied mogelijk zijn dat nieuwe ontwikkelingen een nieuwe bijdrage leveren aan de structuur van het landschap. Het landschap geeft hiervoor de ruimte.

Bij de plaatsing van nieuwe elementen binnendijks, is het van belang om te kijken naar de structuur van de IJsseldijk, de historische en huidige kwaliteiten van dit gebied, de relatie met het bestaande terrein van Putman en de bredere context (A12, IJsseloord II en het nieuwe bedrijventerrein Seingraaf).

De IJsseldijk

De IJsseldijk moet bij de toekomstige uitbreidingen als dijk zichtbaar blijven. Dit betekent dat bebouwing niet op de dijkvoet geplaatst mag worden. Net zoals bij alle andere bebouwing langs de dijk moet er een afstand zitten tussen de dijkvoet en de rooilijn van de bebouwing. Het historische tracé van de dijk moet ook in de nieuwe situatie zichtbaar blijven. De richting van de dijk kan hierbij versterkt worden.

Kwaliteiten van het gebied

De kwaliteit van het binnendijkse gebied is de dijk, de stortplaats en het open weiland daartussen. Door het weiland stroomt, aan de voet van de stortplaats de Seingraaf. De stortplaats met zijn beplanting vormt het decor voor de nieuwe uitbreidingen. Dit decor moet ook bij nieuwe ontwikkelingen altijd grotendeels zichtbaar zijn. De openheid van het dal tussen de IJsseldijk en de stortplaats moet zo min mogelijk worden aangetast.

Ook de Seingraaf moet een duidelijke plek krijgen binnen de nieuwe ontwikkelingen. Dit kan betekenen dat de Seingraaf op dezelfde plek blijft liggen, dat de Seingraaf meer ruimte krijgt of dat deze wellicht een nieuwe loop krijgt, om bijvoorbeeld de richting van de dijk te versterken.

Belangrijk is om de Seingraaf in dit gebied de drager te laten zijn voor de nieuwe ontwikkelingen. De IJsseldijk is een drager op een hoger abstractieniveau en raakt het nieuw in te richten gebied, de stortplaats vormt het decor en de Seingraaf ordent vervolgens de nieuwe ontwikkelingen.

Relatie bestaande terrein en bredere context.

De relatie met het bestaande terrein kan op twee manieren gecreëerd worden; Door positionering en vormgeving van het nieuwe gebouw en door de ontsluiting van het nieuwe terrein.

De positie van het gebouw moet zo zijn, dat er naast een zichtrelatie met het bestaande kantoor ook een zichtrelatie met de A12 en IJsseloord II ontstaat. Hierbij moet het zicht op de stuwwal, de oude steenfabriek de Korevaar en het IJsselgebied grotendeels in tact blijven. Deze mogen niet doorbroken worden. Een gebouw dat de hoogte in gaat past hier bij. Het bebouwd oppervlak is dan kleiner en zal minder de kwaliteiten van het gebied aantasten.

Een hoog gebouw past ook bij de maat en schaal van de stortplaats, de schoorsteen van de voormalige steenfabriek de Korevaar, de hoge kantoren van IJsseloord en de afvalverbranding. Met een hoog gebouw kun je verwijzen naar de andere hoge elementen langs de IJssel, waaronder de schoorstenen van de steenfabrieken. Ruimtelijk gezien zal een hoog kantoor niet vreemd zijn op de locatie.

De locatie van het gebouw is ook afhankelijk van hoe het gebouw zich verhoudt tot de andere bebouwing langs de IJsseldijk. Zo dient er voldoende afstand te zijn tot bestaande burgerwoningen. De schaal van en de afstand tot de bestaande bebouwing dient in acht genomen te worden.

Ook middels het toepassen en/of weglaten van groen kan de relatie met het bestaande gebied vergroot worden. De toe te passen beplanting dient reeds in het gebied voor te komen of dient een aanvulling te zijn op het assortiment.

Bijlage

- Brief Stadsregio, de provincie, de gemeente en RWS
- Tekeningen van de uitbreidingen binnendijs en buitendijs

Putman Exploitiatiemaatschappij B.V.
T.a.v. de heer A.J.A. Putman
Postbus 27
6930 AA WESTERVOORT

Bezoekadres
Huis der Provincie
Markt 11
6811 CG Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

BINNENKOMENDE BRIEVEN

telefoon (026) 359 97 11
telefax (026) 359 97 11
e-mail post@gelderland.nl
internet www.gelderland.nl

ontvangst:	Nr.:
23 JUNI 2008	08.0597
Kopie afgegeven aan:	
Par. Dir.:	
Behandeld door: T. Putman	
Kopie ter kennisgeving aan: KvR	
Retour aan:	
Archief:	

datum
20 juni 2008

zaaknummer
2008-009428

onderwerp
Westervoort, voortgang planvorming Putman
Exploitiatiemaatschappij BV

Geachte heer Putman,

Met u zijn wij vanaf juni 2005 een proces ingegaan. Wij, dat zijn de gemeente Westervoort, Rijkswaterstaat, de Stadsregio Arnhem-Nijmegen, Waterschap Rijn en IJssel, gemeente Duiven en provincie Gelderland. Een proces van overleg gericht op de toekomstmogelijkheden van uw bedrijf Putman Exploitiatiemaatschappij B.V. (afvalrecycling, bouwgrondstoffen) gevestigd in de uiterwaarden van de IJssel. Uw vraag naar ontwikkelingsruimte voor het bedrijf is ontleed in een aantal stappen.

Met de vaststelling van de Startnotitie Putman Exploitiatiemaatschappij B.V. (d.d. 14 mei 2007) heeft de gemeenteraad van Westervoort een belangrijke stap gezet en afgebakend onder welke condities onderzoek naar de ruimtebehoefte plaats kan vinden. Daaraan heeft u sindsdien uitvoering gegeven en op diverse momenten in 2007 heeft u uw plannen aan ons ontvouwd. Nu wilt u, voordat u onderzoek laat uitvoeren naar onder meer de flora- en fauna-effecten van de geplande uitbreiding, een indicatie van de planologische haalbaarheid van uw plannen in het kader van de provinciale verantwoordelijkheid. Ten behoeve van het planvormingsproces willen wij hier graag aan tegemoetkomen.

In het kader van milieubeleid stimuleren wij als provincie Gelderland een verschuiving van transportbeweging over de weg naar het transport over het water. Daarnaast vinden wij hergebruik van bouw- en sloopmaterialen een goede zaak. Om die reden willen wij u laten weten dat u met uw uitbreidingsplannen een goede invulling geeft aan ons beleid.

In de door u opgestelde groeiprognozes, die het gevolg kunnen zijn van een uitbreiding van het bedrijf buitendijks met circa 1 hectare en binnendijkse hervestiging van bedrijfsonderdelen uit de vestiging in de uiterwaard, neemt het aandeel transport over water toe van 16% naar 27%. Gemiddeld vervoert 1 schip dezelfde hoeveelheid vracht als 36 vrachtwagens. Ook heeft u aangegeven te streven naar een nog hoger percentage transport over water. Het percentage van 27 komt ons redelijk voor. Wij geven u dan ook onze voorwaardelijke instemming met de uitbreidingswensen, zoals ambtelijk op 23 april 2008 al is aangegeven, zodat u ruimtelijk en logistiek de verschuiving naar meer transport over water kunt realiseren.

Inlichtingen bij dhr. G.J. Gieslink
e-mail post@gelderland.nl

doorkiesnr. (026) 359 97 22

BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824
ABN • AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463
Postbank-girorekening 889762
BTW nr. 001825100.B03

IBANnr.: NL74BNGH0285010824
SWIFT/BIC: BNGHNL2G

code: 00493948.doc /

Maar wij doen dat in de wetenschap dat u nog niet naar alle aspecten, die nodig zijn voor een integrale afweging, onderzoek heeft laten uitvoeren. Het is nu aan u een (positief) antwoord te geven op de volgende vier vragen.

- Starc 1 Hoe wordt omgegaan met de (kern)kwaliteiten van de ecologische hoofdstructuur (EHS)?
- 2 Hoe wordt omgegaan met Natura 2000 (inclusief externe werking van de binnendijkse activiteiten)?
- Gravds 3 Hoe wordt omgegaan met (de kern)kwaliteiten van het waardevolle landschap?
- PB 4 Moet voor de afwikkeling van het extra vrachtverkeer de ontsluiting naar de A 12 (het asfalt, de verkeersregelinstallatie) worden aangepast, want deze ontsluiting is onder beheer van de provincie?

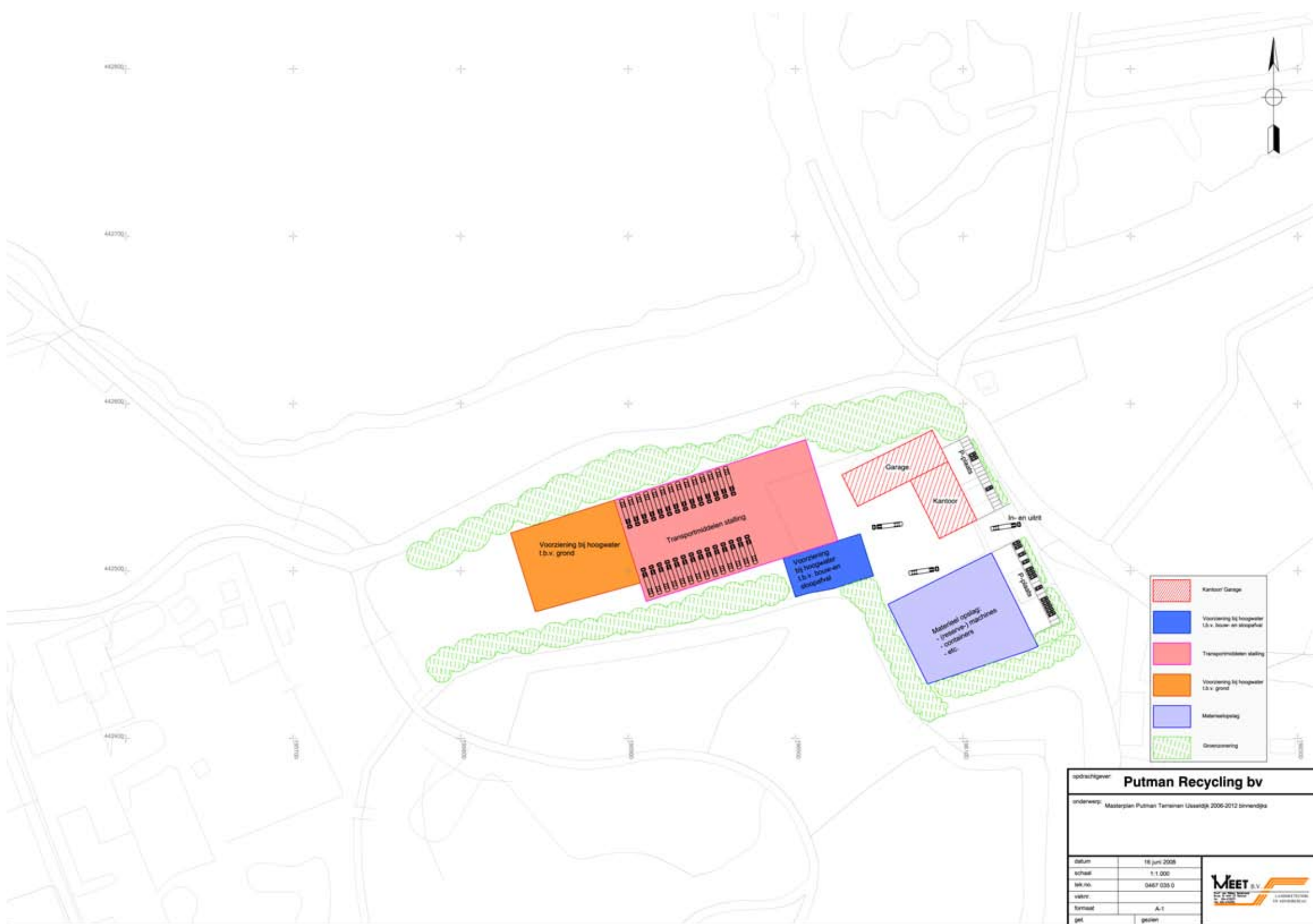
Tot slot zien wij het als een uiting van uw verantwoordelijkheidsbesef dat u het percentage vervoer over water, van minimaal 27, ook wilt vastleggen in een overeenkomst met de gemeente Westervoort.

Een afschrift van deze brief gaat naar de gesprekspartners, de gemeente Westervoort, Rijkswaterstaat, Waterschap Rijn en IJssel en de Stadsregio Arnhem Nijmegen. Naar aanleiding van deze brief zal ook de Stadsregio u bericht sturen hoe uw uitbreidingsplan zich verhoudt tot de bedrijventerreinfasering en locatieaspecten zoals opgenomen in het Regionaal Plan 2020.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

Commissaris
van de Koningin

secretaris

opdrachtgever		Putman Recycling bv	
onderwerp		Masterplan Putman Tennen Uzerdijk 2006-2012 binnenliggs	
datum	18 juni 2008	 MEET bv Landmark Technology Postbus 10000 3720 BA Utrecht Tel: 06-5353 5000 E: info@meet.nl	
schaal	1:1.000		
tek.no	0467 036 0		
valre			
formaat	A-1		
get	gezien		

